

4. Вийти з довгобуду: чому місія нездійсненна [Електронний ресурс] // Матеріали веб-сайту Українська правда. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/publications/2015/12/23/573189/>

Лук'яненко Г.К., Старостіна Г.Є.

студенти,

Науковий керівник: Лисанова А.М.

старший викладач,

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МОЛОДЬ УКРАЇНИ НА РИНКУ ПРАЦІ

Молодь – це окрема частина ринку праці, вона розвивається не так як увесь ринок, але залежить від нього. Молодь впливає на суспільні процеси, визначаючи майбутнє держави, використовуючи свою мобільність, гнучкість і інтелектуальний потенціал.

В нинішній час проблема безробіття є однією з найбільш актуальних проблем світу, в тому числі і проблема безробітної молоді.

Незважаючи на високий інтелектуальний потенціал і мобільність, молодим людям не вистачає трудового і життєвого досвіду. Безробітна молодь – це особлива соціальна група, яка в певний час не має таких цінностей, як праця, і пов'язаний з нею престижу, матеріального добробуту.

Безробіття – важливий соціальний, психологічний і моральний феномен, безпосередньо пов'язаний з політикою держави, а в умовах глобалізації – з політикою міжнародних організацій. Явище безробіття постійно турбує суспільство і вимагає глибокого вивчення причин появи і шляхів вирішення цієї проблеми.

Проблемою молодіжного безробіття займалися такі вчені, як: Абашина О. В., Ілліч Л. М., Хмелярчук М. І., Яременко О. О., Метьолкіна Н. С., Дроздова Т. В. та ін Незважаючи на професіоналізм вчених, також існує широке поле для вивчення проблем скорочення рівня безробіття серед молоді.

Актуальність даної теми обумовлена тим, що проблема зайнятості населення стала однією з найважливіших проблем ХХІ століття. Тому вирішення проблеми зайнятості населення стоїть в числі найважливіших, першочергових завдань у будь-якій цивілізованій країні. Особливо гостро ця проблема позначається на соціально-незахищеного прошарку населення – молоді.

Мета – оцінити сучасний стан безробіття серед молоді в Україні та знайти шляхи вирішення даного питання.

За офіційними даними, чисельність зайнятого населення в Україні на кінець 2015 року склала 16,5 млн осіб, а безробітних налічувалося 1,638 млн осіб. Рівень безробіття за методологією Міжнародної організації праці становив 9%, при цьому рівень безробіття серед молоді до 25 років виріс до майже 23%.

Згідно з даними Держстату, станом на 1 січня 2016 року кількість безробітних становила 490 тисяч осіб. З них отримують допомогу по безробіттю 398 тисяч осіб.

На зростання безробіття істотно впливає економічна криза. При цьому, рівень безробіття міг би бути ще вище, але посилюються міграційні процеси, особливо серед молоді.

Як зазначає експерт з питань соціальної політики Андрій Павловський, існує ряд об'єктивних причин такого важкого становища на ринку праці – це війна, втрата територій, на яких був розташований промисловий потенціал України і економічна криза.

Для українського суспільства проблема безробіття продовжує залишатися гострою. Вагомий внесок у формування безробіття в Україні здійснює прихована його форма, є небажання або неможливість значної частини безробітних працездатного віку реєструватися в службах зайнятості.

Молодь часто скаржиться, що процес працевлаштування нерідко заходить у глухий кут через відсутність досвіду. Це схоже на замкнуте коло – не беруть на роботу, оскільки немає досвіду, а де його взяти, якщо молодь нікуди не беруть на роботу?

З-за падіння престижу продуктивної праці для значної частини молодих людей став характерний соціальний песимізм, вони не вірять в можливість мати цікаву, змістовну роботу, оплачувану у відповідності з мірою своєї праці на рівні світових стандартів.

Відбуваються полярні зміни трудової мотивації. Кваліфіковані молоді кадри часто змінюють спеціальність, що в подальшому може призвести до дисбалансу в професійній структурі робочої сили.

Пріоритет віддається не змістовній праці на виробництві, а праці з низькою інтенсивністю, спрямованому на отримання значної матеріальної вигоди будь-яким шляхом. Все це не може сприяти піднесенню економіки всієї країни.

Основне протиріччя, характерне для сучасного молодіжного ринку праці – збільшується розрив між трудовими домаганнями молодих і можливостями їх задоволення. Оскільки молодь, як правило, не має практичного досвіду трудової діяльності (або він недостатній), її високі вимоги до оплати праці роблять проблематичним пошук підходящої

роботи. Тому рівень безробіття серед молоді набагато вищий, ніж у старших вікових групах (таблиця 1).

Таблиця 1

Рівень безробіття населення (за методологією МОП) за статтю, віковими групами та місцем проживання у 2015 році

	Всього	у тому числі за віковими групами, років							Працездатного віку ²
		15–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60–70	
Все населення	9,1	22,4	11,2	9,7	7,2	7,6	6,3	0,1	9,5
жінки	8,1	21,9	10,8	8,4	6,7	7,1	4,6	0,0	8,5
чоловіки	10,1	22,7	11,4	10,8	7,7	8,1	7,9	0,1	10,4
міські поселення	9,0	23,5	10,8	9,4	7,5	7,6	6,3	0,1	9,3
сільська місцевість	9,4	20,7	12,0	10,8	6,6	7,6	6,4	-	9,9

Тому для вирішення цих проблем можна запропонувати наступні заходи:

- створення підприємств для працевлаштування молоді у вільний від навчання час;
- сприяння створенню малих молодіжних підприємств;
- створення при ВУЗах або при службах зайнятості відділів сприяння працевлаштування молоді
- проводити ефективну державну молодіжну політику

У вирішенні питань молодіжної політики необхідно домогтися також більш чіткого розмежування повноважень і відповідальності центральних органів і органів місцевого самоврядування. Програми повинні передбачати більш тісну ув'язку основних елементів державної молодіжної політики з основними механізмами реформування української економіки і соціальної сфери в цілому.

Необхідно знову опрацювати практику бюджетних виплат на цілі державної молодіжної політики. Компенсаторні дії повинні бути суворо обмежені чітко виділеними категоріями потребують допомоги молодих людей з точно окресленим колом завдань. Основні ж зусилля повинні бути спрямовані на конкретне втілення інвестицій в молодь

Більш ефективному використанню наявних і створенню додаткових робочих місць сприятиме впровадження нового для України стандарту – мінімальної погодинної заробітної плати.

Гнучкий режим робочого часу дозволяє працівникам підвищити особисту незалежність на робочому місці, а також більше задовольняти свої запити щодо професійної діяльності і підвищення кваліфікації без відриву від виробництва.

Реалізація подібних заходів є прямим інвестуванням держави і регіонів в майбутнє і може забезпечити посилення соціальної захищеності не тільки молоді, але і сприяти розвитку соціального захисту інших категорій безробітних.

Матиме позитивний вплив стратегія формування державного замовлення на підготовку кадрів для галузей економіки.

Практика країн з розвинутою економікою свідчить, що країни, які формують ринок праці з урахуванням національних і міжнародних пріоритетів, мають низький рівень безробіття і висококваліфіковану робочу силу.

Таким чином, проблема безробіття серед молоді та населення в цілому в Україні набуває особливої актуальності і потребує глибокого наукового аналізу та вироблення на цій основі практичних рекомендацій, які можуть використовуватися для розробки і реалізації ефективної соціально-економічної політики, спрямованої на забезпечення продуктивної зайнятості економічно активного населення країни та зменшення рівня безробіття до мінімального соціально-допустимого рівня.

Список використаних джерел:

1. Серьогіна Ю. С. Безробіття в Україні: проблеми і перспективи. Наукові праці молоді – вирішенню проблем європейської інтеграції. – 2008. – Т. 2 – С. 171-173.
2. Чурилова О. В. Безробіття в Україні: причини, види, наслідки. Наукові доробки молоді – вирішенню проблем європейської інтеграції. – 2008. – Т. 2 – С. 182-184.
3. Ляшенко А. А. Професійне навчання і професійна підготовка як інструмент подолання безробіття. Економіка та держава. – 2008. – № 5. – С. 94-95.
4. Рівень безробіття населення. Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2015/rp/eans/eans_u/rbrn_rik15_u.htm
5. Котова О. В. Державна молодіжна політика: проблеми працевлаштування молоді. Наукові доробки молоді – вирішенню проблем європейської інтеграції. – 2012. – Т. 1. – С. 38-40.
6. Прушківська Е. В. Світовий досвід та основні напрями державного регулювання зайнятості в Україні. Держава та регіони. – 2008. – № 4. – С. 182-186.